

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 01.12.2020

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ**HDP Adana Milletvekili**

İstanbul Haramidere'de bulunan Sinbo firmasına ait fabrikada, Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) üyesi altı işçi, 11 Eylül'de iki ay boyunca ücretsiz izne çıkarılmıştır. Bu iki ayın bitmesiyle birlikte firma, işçilerin evlerine bilgilendirme kağıdı göndererek ücretsiz izni iki ay daha uzattığını bildirmiştir. Bunun ardından ücretsiz izne çıkartılan işçiler, 18 Kasım'da fabrika önünde "Direniş Çadırı" kurmuş, "Sendikalı oldukları için ücretsiz izne çıkartmalara, işten çıkarmalara, kölelik yasalarına ve saldırılara karşı" direniş başlattıklarını ve haklarını alana kadar mücadele etmeye devam edeceklerini söylemiştir.

Koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle geçici süreliğine kapatılan ya da çalışma süreleri mevcut durumdan dolayı azalan ve faaliyetleri kısmen de olsa imkansızlaşan işyerlerinin zararlarını azaltmak için "Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"-7244 Sayılı Kanun- 17 Nisan'da yürürlüğe girdi. Kanunla birlikte ücretsiz izin uygulaması getirildi. Bu uygulama sayesinde birçok işyeri, çalışanlarını ücretsiz izne çıkarmıştır. Uygulamanın haksız kullanımı nedeni ile, aslında koşullar oluşmamış olmasına rağmen işçilerin ücretsiz izne çıkarıldığı çok sayıda örnek mevcuttur. Bu hak gasplarına neden olan pratiğin sonlandırılarak, hakkın kötüye kullanımının engellenmesi ve ekonomik kriz koşullarında yaşadığımız pandemi nedeni ile tüm çalışanlara iş ve gelir güvencesi sağlanması elzemdir.

37581

Bu bağlamda;

1. Fabrikada ücretsiz izin koşullarının oluşmadığı, üretimde azalma ya da genel karantina ilan edilmediği durumda bahsi geçen yasa gerekçesi ile işçiler ücretsiz izne çıkarılabilir mi?
2. Salgın önlemi adı altında 500 kişinin çalıştığı fabrikada yalnızca altı işçinin ücretsiz izne çıkartılması olağan mıdır?
3. Sinbo fabrikasında işçilerin sendikalı oldukları için ücretsiz izne çıkartıldığı iddiası doğru mudur?
4. Türkiye’de uygulamanın başladığı tarihten şimdiye kadar kaç işçi ücretsiz izne çıkarılmıştır?
5. Uygulamanın başladığı tarihten bu yana kaç işçi, işverenin haksız bir biçimde bu uygulamayı kullanması nedeni ile aylarca günlük ücret 39 TL ile yaşamak zorunda bırakılmıştır?
6. “Salgın önlemi” gerekçesi ile izne çıkarılan işçilerin olduğu fabrikalarda, ücretsiz izin koşullarının oluşup oluşmadığı Bakanlığınızca denetlenmekte midir? Hakkın kötüye kullanımını engellemek üzere önlemler alınmakta mıdır?
7. Sinbo Fabrikasında çalışan işçilerden 200’ü Koronavirüs teşhisi konmuş olmasına rağmen üretimin durdurulmaması, aksine sürekli işçi alımının yapılması ve temashıların çalışmaya zorlanması iddiaları araştırılmış mıdır?
8. Keyfi ve hukuki dayanağı olmadan ücretsiz izin uygulaması ile karşı karşıya kalan işçilerin hak kayıplarının giderilmesi için çalışmalarınız var mıdır?
9. Fabrikalarda Koronavirüs tanısı konulan işçilerin çalıştığı bölümler başta olmak üzere tüm fabrikada genel karantina önlemlerinin alınması ve işçilerin ücretli izne çıkarılması sağlanacak mıdır?
10. Sendikaya üye olma hakkı başta olmak üzere sendikal haklara dönük yasadışı uygulamaların önüne geçmek için çalışmalarınız var mıdır?
11. Çalışma saatleri ve koşullarının, işçi sağlığı ve güvenliği önlemleri esas alınarak düzenlenmesi ve denetlenmesi için Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?
12. Bahsi geçen 7244 sayılı geçici yasa ile ücretsiz izne çıkartılan işçinin uzun vadeli sigorta kolları primi ve emeklilik primleri de ödenmemektedir. Bu şekilde işçilerin emeklilik hakkı da gasp edilen geçici yasa iptal edilecek midir?
13. Pandemi koşullarında tüm çalışanlara iş ve gelir güvencesi sağlanacak mıdır?

37581

14. Pandemi süresince üretimlerin artırıldığı fabrikalarda işçilerin çalışma koşulları ağırlaşmıştır. Yönetim tarafından ücretsiz izin işçilere yönelik bir tehdit olarak kullanılmasının ve işten çıkartılmanın yasak olması nedeni ile işçilerin istifaya zorlanmasının önüne geçilecek midir? Bunun için Bakanlığınız tarafından yapılan çalışmalar var mıdır?